

Ohutuskaart

Vastavalt 1907/2006/EÜ, Artikkel 31

Trükkimiskuupäev 08.01.2013

Läbi vaadatud: 08.01.2013

1. JAGU: Aine/segu ning äriühingu/ettevõtja identifitseerimine

- **1.1 Tootetähis**
- **Kaubanduslik nimetus:** ULTEM® Support
- **1.2 Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusala ning kasutusala, mida ei soovitata**
- **Aine/preparaadi kasutamine** Support Filament for Stratasys®, Inc. FDM™ Modeler
- **1.3 Andmed ohutuskaardi tarnija kohta**
- **Tootja/Tarnija:**
Stratasys, Inc.
7665 Commerce Way
Eden Prairie, MN 55344
USA

Tel +1 952 937 3000

Fax +1 952 937 0070

In Europe:

C.S.B. GmbH
Parkstraße 29
D-47829 Krefeld
Germany

Tel.: +49-2151-6520860

Fax: +49-2151-6520869

E-Mail: info@csb-online.de

- **Ohutuskaardi koostamise eest vastutava pädeva isiku e-posti aadress** sdb@csb-online.de
- **Lähemat informatsiooni saab:** Product safety department
- **1.4 Hädaabitelefoni number:** Nagu ülalpool või järgmises toksikoloogia infokeskuses

2. JAGU: Ohtude identifitseerimine

- **2.1 Aine või segu klassifitseerimine**
- **Klassifikatsioon** vastavalt nõukogu direktiivile 67/548/EMÜ või direktiivile 1999/45/EÜ Kehtiv
- **Klassifikatsioonisüsteem:**
Toode ei pea olema märgistatud vastavalt kalkuleerimisprotseduuri "Üldine klassifitseerimisjuhend EL-s kasutatavatele preparaatidele" viimasele kehtivale versioonile.
- **2.2 Märgistuselemendid**
- **Märgistamine vastavalt EU ettekirjutustele:**
Toode ei ole klassifitseerimise subjektiks määruse "Üldine preparaatide klassifitseerimisjuhend EL-is" viimases kehtivas versioonis toodud kalkuleerimismeetoditest lähtuvalt.
Töös kemikaalidega järgida üldisi ohutuseeskirju.
- **2.3 Muud ohud**
- **Püsiivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsiivate ja väga bioakumuleeruvate omaduste hindamine**
- **PBT:** Ei ole kohaldatav.
- **vPvB:** Ei ole kohaldatav.

3. JAGU: Koostis/teave koostisainete kohta

- **3.2 Keemiline iseloomustus:** Segud
- **Kirjeldus:** Preparation

· **Ohtlikud koostisosad:**

CAS: 13463-67-7	titaandioksiid	≤ 4%
EINECS: 236-675-5	aine, millele on kehtestatud ühenduse töökeskkonna ohtlike ainete piirnormid	
CAS: 1333-86-4	süsinik (tahm)	≤ 1%
EINECS: 215-609-9	Self-heat. 1, H251	

· **Määruses (EÜ) nr 648/2004 detergentide kohta / Koostise märgistamine**

25154-01-2	polüsulfoon	≥95-≤99%
------------	-------------	----------

(Jätkab lehelt 2)

EE

Ohutuskaart

Vastavalt 1907/2006/EÜ, Artikkel 31

Trükkimiskuupäev 08.01.2013

Läbi vaadatud: 08.01.2013

Kaubanduslik nimetus: ULTEM® Support

(Jätkub lehel 1)

· **Lisainformatsioon:** Loetletud riskitunnuste sõnaline kuju vastab osale 16.

4. JAGU: Esmaabimeetmed

- **4.1 Esmaabimeetmete kirjeldus**
- **Üldine informatsioon:** Remove contaminated clothing.
- **Pärast sissehingamist:**
Tagage värske õhk; kaebuste korral konsulteerige arstiga.
After inhalation of decomposition products, remove the affected person to a source of fresh air and keep calm. Provide medical aid.
- **Pärast nahale sattumist:**
Wash with soap and water.
Pärast kokkupuudet sulanud tootega, jahutage kiiresti külma veega.
Ärge tõmmake tahenenud toode nahalt ära.
Koheselt kutsuge arst.
- **Pärast silma sattumist:**
Loputage avatud silm mõne minuti jooksul jooksva vee all. Kui sümptomid säilivad, konsulteerige arstiga.
Eemaldada kontaktläätsed, kui neid kasutatakse ja kui neid on kerge eemaldada. Loputada veel kord.
- **Pärast allaneelamist:**
Loputage suud ning seejärel jooge suur kogus vett.
Kui sümptomid säilivad, konsulteerige arstiga.
- **4.2 Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju** Täiendav oluline teave puudub.
- **4.3 Märge igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja erikohtlemise vajalikkuse kohta**
Täiendav oluline teave puudub.

5. JAGU: Tulekustutusmeetmed

- **5.1 Tulekustutusvahendid**
- **Sobivad kustutusained:**
CO₂, kustutuspulber või veepihustus. Suuremaid leeke kustutada veepihustusega või alkoholikindla vahuga.
- **Ohutuse seisukohalt mittesobivad kustutusained:** Vesi täisjoana
- **5.2 Aine või seguga seotud erilised ohud**
Süsinikmonoksiid ja süsihappegaas
Vääveloksiidid (SO_x)
Süivesinikud
Smoke
Teatud tulekahju tingimustes võivad tekkida teatud jääk- või muid toksilisi gaase.
- **5.3 Nõuanded tuletõrjajatele**
- **Kaitsevarustus:** Kandke isiklik hingamisteede kaitseseade.
- **Lisainformatsioon** Kõrvaldage tulekahjajärgne rusu ja tulekustutusvesi vastavalt ametlikele eeskirjadele.

6. JAGU: Meetmed juhusliku sattumise korral keskkonda

- **6.1 Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toimimine hädaolukorras**
Tagage vastav ventilatsioon
Vältida tolmu teket.
Hoida eemal süttimisallikatest.
Vältida tolmu sissehingamist.
Vältida kemikaali sattumist nahale ja silma.
- **6.2 Keskkonnakaitse meetmed:** Ei tohi sattuda kanalisatsiooni / pinnasele või krundivette.
- **6.3 Tõkestamis- ning puhastamise meetodid ja -vahendid:**
Tagage vastav ventilatsioon.
Koguge kokku mehhaaniliselt.

(Jätkub lehelt 3)

EE

Ohutuskaart

Vastavalt 1907/2006/EÜ, Artikkel 31

Trükkimiskuupäev 08.01.2013

Läbi vaadatud: 08.01.2013

Kaubanduslik nimetus: ULTEM® Support

(Jätub lehel 2)

Saatke taastamiseks või käitluseks sobivates mahutites.

Materjali käitlemine vastavalt eeskirjadele.

6.4 Viited muudele jagudele

Informatsiooni ohutu kasutamise kohta vaadake osas 7.

Informatsiooni isikliku kaitsevarustuse kohta vaadake osas 8.

Informatsiooni käitlemise kohta vaadake osas 13.

7. JAGU: Käitlemine ja ladustamine

7.1 Ohutu käitlemise tagamiseks vajalikud ettevaatusabinõud

Tagage hea ventilatsioon/äravool töökohas.

Vältige tolmu teket.

Mis tahes kogunenud eemaldamata tolm tuleb regulaarselt eemaldada.

Vältida tolmu sissehingamist.

Avoid prolonged or repeated skin contact.

Vältida silma sattumist.

Veenduge, et töökohas jälgitakse kõiki vajalikke nõudeid.

Informatsioon tule- ja plahvatusvastase kaitse kohta:

Kaitsta staatilise elektri laengute eest.

Hoida eemal süttimisallikatest - mitte suitsetada.

7.2 Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud ladustamistingimused**Hoiustamine:****Nõudmised ladudele ja anumatele:**

Vett saastavate toodete hoiustamisel järgige kõiki kohalikke ja üleriigiliselt kehtivaid määrusi.

Informatsioon koos hoiustamise kohta: Pole nõutud.**Lähem informatsioon hoiustamistingimuste kohta:**

Säilitada jahedas, kuivas kohas hästi suletud mahutites.

Mahuti säilitada hästi ventileeritavas piirkonnas.

7.3 Eriksutus Täiendav oluline teave puudub.

8. JAGU: Kokkupuute ohjamine/isikukaitse

Lisainformatsioon tehniliste seadmete kohta: Rohkem andmeid pole; vaadake punkt 7.**8.1 Kontrolliparameetrid****Töökohas järelevalvatavad koostisained piirväärtustega:**

Observe all workplace limits for dust.

13463-67-7 titaandioksiid

TLV (EST) 5 mg/m³

Lisainformatsioon: Nimekirjad kehtivad valmistamise ajal, mil kasutatakse alusdokumendina.**8.2 Kokkupuute ohjamine****Isiklik kaitsevarustus:****Üldised kaitse- ja hügieenimeetmed:**

Hoida eemal toiduainetest, jookidest ja söökidest.

Mitte süüa, juua, suitseda või nuusata töötamise ajal.

Vältida tolmu sissehingamist.

Vältida intensiivset või pikaajalist kokkupuudet nahaga.

Vältida kokkupuudet silmadega.

Enne pause ja töö lõpetamisel peske käed.

Hingamisteede kaitse:

Kõigi töökoha piirangute järgimisel ja hea ventilatsiooni olemasolul puudub vajadus eriliste ettevaatusabinõude järele.

Kasutage tolmu tekkimise juhaks hingamisel kaitsevahendeid.

(Jätub lehelt 4)

EE

Ohutuskaart

Vastavalt 1907/2006/EÜ, Artikkel 31

Trükkimiskuupäev 08.01.2013

Läbi vaadatud: 08.01.2013

Kaubanduslik nimetus: ULTEM® Support

(Jätkub lehel 3)

· Käte kaitsmine:

Kaitsekindad

Use heat resistant gloves when handling hot/molten product.

Et vältida nahaprobleemide teket, vähendage kinnaste kandmine vajaliku miinimumini.

Enne kinda igat kasutust kontrollige kinda läbilaskvust.

Kinnaste materjal peab olema läbitungimatu ja vastupidav toote/ substantsi/ preparaadi suhtes.

Puuduvate testide tõttu ei saa tootele/ preparaadile/ kemikaalide segule anda mingeid soovitusi kindamaterjali kohta.

Kinda materjali valik tuginedes läbitungivuse aegadele, difusiooni ja degradeerimisnäitajatele

· Kinnaste materjal

Sobivate kinnaste valik ei sõltu mitte üksnes materjalist, vaid samuti ka kvaliteedimärgistusest ning erineb erinevate tootjate puhul. Kuna toode on mitmest substantsist koosnev preparaat, ei saa kinnaste materjali vastupidavust kalkuleerida ette ning seepärast tuleb neid enne kasutust kontrollida.

· Kinnaste materjali läbitungimisaeg

Täpse läbitungimisaega on määranud kaitsekinnaste tootja ning see tuleb järgida.

· Silmakaitse: Kaitseprillid

· Kehakaitse:

Wear heat-resistant protective clothing when handling hot/molten product.

Body protection must be chosen depending on activity and possible exposure.

9. JAGU: Füüsikalised ja keemilised omadused

· 9.1 Teave üldiste füüsikaliste ja keemiliste omaduste kohta
· Üldine informatsioon
· Välimus:
Kuju:

Tahke

Filament

Värvus:

milky white

· Lõhn:

Peaaegu lõhnatu

Lõhnatu

· Lõhnalävi:

Kohta andmed puuduvad

· pH väärtus:

Pole kohaldatav

· Oleku muutus
Sulamispunkt/Sulamistemperatuur: > 190°C

Keemispunkt/Keemistemperatuur: Kohta andmed puuduvad

Kokkusulamistemperatuur / vahemik: 190°C

· Leegipunkt:

Kohta andmed puuduvad

· Süttimistemperatuur:

Kohta andmed puuduvad

· Lagunemistemperatuur:

Kohta andmed puuduvad

· Isesüttimine:

Toode ei ole isesüttiv.

· Plahvatusoht:

Toode ei tekita plahvatusohtu.

· Plahvatuse piirväärtused:
Alumine:

Pole määratud

Ülemine:

Pole määratud

· Oksüdeerumisomadused

Pole kohaldatav

· Tihedus:

Kohta andmed puuduvad

· Lahustatavus / Segunemine
Vesi:

Mittelahustuv.

· Viskoossus:
Dünaamiline:

Pole kohaldatav

(Jätkub lehelt 5)

EE

Ohutuskaart

Vastavalt 1907/2006/EÜ, Artikkel 31

Trükkimiskuupäev 08.01.2013

Läbi vaadatud: 08.01.2013

Kaubanduslik nimetus: ULTEM® Support

(Jätkub lehel 4)

Kinemaatiline:	Pole kohaldatav
· 9.2 Muu teave	Täiendav oluline teave puudub.

10. JAGU: Püsivus ja reaktsioonivõime

- **10.1 Reaktsioonivõime**
- **10.2 Keemiline stabiilsus**
- **Termiline lagunemine / välditavad tingimused:**
Lagunemist ei esine, kui kasutatakse ja säilitatakse vastavalt spetsifikatsioonidele.
Vältige põrutusi, hõõrdumist, kuumust, sädemeid, elektrostaatilisi laenguid.
Selleks, et vältida termilist lagunemist, ei tohi üle kuumutada.
Temperatuur üle 430°C
- **10.3 Ohtlike reaktsioonide võimalikkus** Soojendamisel üle lagunemispunkti võib eraldada toksilist auru.
- **10.4 Tingimused, mida tuleb vältida** Täiendav oluline teave puudub.
- **10.5 Kokkusobimatud materjalid:** Täiendav oluline teave puudub.
- **10.6 Ohtlikud lagusaadused:**
Süsinikmonoksiid
Süivesinikud
Vääveloksiidid (SOx)

11. JAGU: Teave toksilisuse kohta

- **11.1 Teave toksikoloogiliste mõjude kohta**
- **Äge toksilisus:**
- **Peamine ärritav efekt:**
- **nahal:** Dust particles may mechanically irritate the skin.
- **silmadel:** Dust particles may mechanically irritate the eye.
- **Tundlikkuse tekitamine:** Sensibiliseerivaid efekte pole teada.
- **Täiendav toksikoloogiline informatsioon:**
Toode ei ole klassifitseerimise subjektiks vastavalt Üldiste EL preparaatide klassifitseerimise juhendi viimases versioonis esitatud kalkuleerimismeetoditele.
Kui toode on kasutatud ja käideldud vastavalt spetsifikatsioonidele, ei esinda see mingeid kahjulikke efekte, mis tuleneksid meie kogemustest ja meile kättesaadavast informatsioonist.

12. JAGU: Ökoloogiline teave

- **12.1 Toksilisus**
- **Veetoksilisus:** Täiendav oluline teave puudub.
- **12.2 Püsivus ja lagunduvus** Vastavalt eelnevale kogemusele on käesolev toode inertne ja mittelagundatav.
- **12.3 Bioakumulatsioon** Täiendav oluline teave puudub.
- **12.4 Lükuvus pinnases** Täiendav oluline teave puudub.
- **Täiendav keskkonnaalane informatsioon:**
- **Üldised märkused:** Üldiselt ei ole ohtlik vee jaoks.
- **12.5 Püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleeruvate omaduste hindamine**
- **PBT:** Ei ole kohaldatav.
- **vPvB:** Ei ole kohaldatav.
- **12.6 Muud kahjulikud mõjud** Täiendav oluline teave puudub.

EE

(Jätkub lehel 6)

Ohutuskaart

Vastavalt 1907/2006/EÜ, Artikkel 31

Trükkimiskuupäev 08.01.2013

Läbi vaadatud: 08.01.2013

Kaubanduslik nimetus: ULTEM® Support

(Jätkub lehel 5)

13. JAGU: Jäätmekäitlus

- **13.1 Jäätmetöötlusmeetodid**
- **Soovitused** Käitlemine peab toimuma vastavalt ametlikele eeskirjadele.
- **Euroopa jäätmekataloog**
Jäätmete kõrvaldamise võtmenumbreid Euroopa jäätmeloendist tuleb määrata sõltuvalt päritolust ja töötlemisest.
- **Puhastamata pakend:**
- **Soovitused:** Käitlemine peab toimuma vastavalt ametlikele eeskirjadele.

14. JAGU: Veonõuded

· 14.1 UN number	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	Kehtiv
· 14.2 ÜRO veose tunnusnimetus	
· ADR	Kehtiv
· ADN, IMDG, IATA	Kehtiv
· 14.3 Transpordi ohuklass(id)	
· ADR, ADN, IMDG, IATA	
· klass	Kehtiv
· 14.4 Pakendi rühm	
· ADR, IMDG, IATA	Kehtiv
· 14.6 Eriettevaatusabinõud kasutajatele	Ei ole kohaldatav.
· 14.7 Transportimine mahtlastina kooskõlas MARPOL 73/78 II lisaga ja IBC koodeksiga	Ei ole kohaldatav.
· Transport/Lisainformatsioon:	Vastavalt ülalnimetatud spetsifikatsioonidele ei ole ohtlik.

15. JAGU: Reguleerivad õigusaktid

- **15.1 Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutuse-, tervise- ja keskkonnavalased eeskirjad/õigusaktid**
- **Mürgistamine vastavalt EU ettekirjutustele:**
Toode ei ole klassifitseerimise subjektiks määruse "Üldine preparaatide klassifitseerimisjuhise EL-is" viimases kehtivas versioonis toodud kalkuleerimismeetoditest lähtuvalt.
Töös kemikaalidega järgida üldisi ohutuseeskirju.
- **Rahvuslikud eeskirjad:**
- **Rikete eeskirjad:** Direktiiv 96/82/EÜ mitte kohaldada.
- **Veeohu klass:** Üldiselt ei ole ohtlik vee jaoks.
- **15.2 Kemikaaliohutuse hindamine:** Kemikaaliohutuse hindamist ei ole läbi viidud.

16. JAGU: Muu teave

Käesolev informatsioon põhineb meie praegustele teadmistele. Siiski ei garanteeri see mõningaid spetsiifilisi tooteomadusi ning ei kehtesta õiguslikult kehtivaid lepingulisi suhteid.

- **Vastavad tunnused**
The(se) R-phrase(s) are those of the ingredient(s) and do(es) NOT represent the classification of the preparation.

(Jätkub lehel 7)

EE

Ohutuskaart
Vastavalt 1907/2006/EÜ, Artikkel 31

Trükkimiskuupäev 08.01.2013

Läbi vaadatud: 08.01.20132

Kaubanduslik nimetus: ULTEM® Support

(Jätub lehel 6)

*H251 Isekuumenev, võib süttida.***· MSDS-d väljastav amet:**

C.S.B. GmbH

Parkstraße 29

D-47829 Krefeld

Germany

Phone: +49 - 2151 - 652086-0

Fax: +49 - 2151 - 652086-9

EE